

A Tanárnő

Amikor az ember már elmúlt hatvanéves, hozzá kell szoknia, hogy nemcsak a ráncok szaporodnak a szemünk sarkában, nemcsak a hajkoronánkban lesz egyre több ősz tincs, de már gyakrabban kell szemüveget biggyeszteni az orrunkra, ha olvasni szeretnénk, és mintha a lépcsők is magasabbak lennének, mint tíz évvel ezelőtt voltak. Azt is mondhatnám, hogy „lassan öregszünk”, de észre kell vennünk, hogy bizony nem lassan, hanem egyre gyorsabban peregnek a napok. Szomorú, de mind több rokontól, barátától, ismerőstől kell elköszönnünk, mert ők már egy másik dimenzióból intenek felénk. Fájdalmasak ezek a búcsúk, különösen, ha erős szálak kötöttek bennünket egymáshoz...

Január 4-én elment Horváth Emma tanárnő is. A TANÁRNŐ, csupa nagybetűvel írva. Mindenki ismerte őt. Sokan mondják, hogy Emma tanárnő egy legenda volt. Azt nem tudom, hogy így van-e, vagy sem, de biztos, hogy rengeteg ember ismerte, tisztelte, szerette. Sokan tartottak is tőle, mert szigorú tanár volt. Mindig sokat követelt a tanítványaitól, de azzal a tudással, amelyet tőle megtanult valaki, bátran nekivághatott az életnek, a továbbtanulásnak, az egyetemnek. Arra a tudásra lehetett alapozni!

1979-et írtunk. Az ősz nyáriasan meleg volt. A Népkör bejáratánál toporogtam, és a szemem sarkából lestem azt a három lányt, akik önfeledten nevetgéltek valami tréfán. Ők is vártak valakire. A megbeszélte időponthoz képest jó fél órával később több táskával és szatyórral felpakolt biciklivel karikázott be Horváth Emma tanárnő. A lányok azonnal körbecsicseregtek. Akkor a Tanárnő hirtelen felém fordult, és jó hangosan, a rá jellemző hanghordozással megkérdezte: „*Mademoiselle, maga is rám vár? Isten hozta az első próbán!*”

Így történt a megismerkedésünk, és így kezdődtek az első lépések, amelyek engem a versmondás világába vezettek. Sok próba, sok munka, néha könnyek, sokszor nevetés. A fellépések

elmaradhatatlan izgalmi, az öröm, mikor a közönségnek sikerült átadnom azokat az érzéseket, amelyeket belőlem kiváltott az a bizonyos vers, és azt, amit nekem jelentett, s amikor a nézők kétszer is visszatapsoltak egy-egy jól sikerült előadás után.

Az Életjel Csáth Géza Művészetbaráti Körében ezután megszámlálhatatlan találkozás született. Kivel? Mivel? Szavalótársakkal, közönséggel, tanárokkal, újságírókkal, írókkal, költőkkel. Emlékszem, milyen izgatottan készültünk azokra a műsorokra, melyeken együtt léptünk fel Konrád Györggyel, Csoóri Sándorral, Mészöly Dezsővel, Lator Lászlóval vagy a vajdasági irodalmi élet nagyjaival: Ács Károllyal, Herceg Jánossal, Németh Istvánval, Kopeczky Lászlóval vagy Tolnai Ottóval. És ezt is mind Horváth Emma tanárnőnek köszönhattuk!

De volt sok vidéki előadásunk is. A Csáth-kör tagjai vendégszerepeltek Adán, Becsén, Kanizsán, Újvidéken. Tapsolt nekünk Budapest, Eszék, Zágráb közönsége. Báboztunk és énekelünk óvodákban, iskolás gyerekekkel együtt mondtuk Petőfi Anyám tyúkját, idősothonokban a szépkorúakat is elvárásoltuk.

Emma tanárnő a zene világára is ablakot nyitott nekünk. Nem múlhatott el egyetlen irodalmi est sem zenei kíséret nélkül. A szabadkai zeneiskola diákjai és időnként tanárai is felléptek a Csáth-kör estjein. És mily csodás! A Tanárnő mindig megtalálta az adott irodalmi alkotáshoz leginkább illő zeneművet. Kísértek bennünket zongorán, hegedűn, fuvolán, még dobon is! Én legjobban azt szerettem, ha az elhangzó szövegre énekszó felelt. Emlékezetesek azok a karácsonyi műsorok, amelyeken Miocs atya vezetésével a Paulinum énekkara tette varázslatossá az ünnepi hangulatot. Igen! Az egyházi személyek is nagyra becsülték Emma tanárnő munkáját, és megtiszteltetésnek érezték, ha az ő bevezetőjükkel kezdődött az ünnepi program. Óh, hányszor hívott minket Szakály József atya a Jézus, a mun-

kás templomba, hogy az ő híveinek is adjuk elő a karácsonyi vagy húsvéti műsorunkat. Ilyenkor a plébános úr különleges orgonatudásáról is meggyőződhattünk, és egy kicsit úgy éreztük, hogy ezáltal mi is közelebb kerültünk az Úrhoz.

A Tanárnő fontosnak tartotta, hogy a zene mellett a képzőművészet is jelen legyen az estjeinken. A fiatal művészpálinkák és a már ismert festők, szobrászok alkotásait is megnézhetette a közönség, a műsorok bevezetőjében pedig be is mutatták az alkotókat. Ezekből a találkozásból is mindig tanultunk. Mennyi-mennyi mindenről beszélgettünk Emma tanárnővel! Mesélt Michelangelo Pietàjáról, Picassóról, Munkácsy életéről. És amit nagyon szeretett: a balettről, a táncról, a

pantomimről, Marcel Marceau hihetetlen nagyságáról. Nagyon sokat tanultunk tőle mi, a diákjai, a közönség és mindenki, aki az közelébe került.

Hatalmas úr maradt utána. Ő teljes életével, lényével azonosult azzal a feladattal, amit vállalt, ezért pótolhatatlan.

Visszük tovább, amit tőle tanultunk, és igyekszünk mi is továbbadni azoknak, akik még fogékonyak arra a világra, amely sajnos ma már lassan eltűnőben van. Büszkéek vagyunk arra, hogy a tanítványai lehettünk, és reméljük, hogy Emma tanárnő is büszkén tekint le ránk onnan fentről, és mindaz, amit tőle kaptunk, továbbvisz bennünket utunkon.

Drága Tanárnő, nyugodjék békében!

Illusztráció Hedry Mária *Fénykeresők* című kötetéhez V.